

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. OPĆE ODREDBE

- 1.1. **Prostorni plan uređenja Grada Trilja** (u daljnjem tekstu PPU), uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti utvrđuje ciljeve prostornog uređenja te organizaciju, namjenu, uređenje i zaštitu prostora. Određivanje namjene površina temelji se na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične i isključive namjene kao i na utvrđivanju dinamičnih djelovanja i učinaka funkcija u prostoru (prometni sustavi, sustav središnjih naselja i razvojnih središta, gravitacije, poticaji razvoju i revitalizaciji područja i djelatnosti, općoj zaštiti i uređenju prostora i sl.).

Odredbama za provođenje PPU utvrđuje se koncept zaštite i unapređenja prirodnih i kulturnih vrijednosti, organizacije i namjene prostora, uvjeti i mjere za razgraničenje prostora, smještaj građevina i provedbu plana (kroz izradu planova detaljnijeg stupnja razrade ili direktno temeljem uvjeta za lokacijske i građevinske dozvole).

PPU se temelji na mjerodavnim Zakonima, posebnim propisima, odrednicama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, te odrednicama Prostornog plana uređenja Županije splitsko dalmatinske.

- 1.2. PPU određuje i mogućnosti uređenja prostora administrativnog obuhvata Grada Trilja putem usklađivanja komponente zaštite okoliša s komponentom razvoja u prostoru, a zasniva se prvenstveno na rješavanju uočenih konfliktnih pojava:
- usklađivanju potreba razvoja i širenja naselja i zaštite i očuvanja posebnih vrijednosti prostora (poljoprivrednog zemljišta)
 - preispitivanju građevinskih područja utvrđenih važećim Prostornim planom i njihovo usklađivanje s realnim demografskim potencijalom, procjenom povremenih stanovnika i mogućnošću komunalnog opremanja
 - omogućavanje gradnje obiteljskih gospodarstava u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i turizma
 - utvrđivanju lokacija radnih zona koje nisu konfliktne sa zaštitom okoliša u cilju revitalizacije gospodarstva i zapošljavanja lokalnog stanovništva

2. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

- 2.1. Pristup utvrđivanju namjene površina uvažava:
- pripadnost područja Grada Trilja specifičnom funkcionalnom i fizionomskom području sliva rijeke Cetine kao temeljnog resursa za vodoopskrbu šireg područja dalmatinske obale i otoka.
 - potrebu očuvanja i unapređenja kvalitete vodnih resursa
 - izuzetno vrijedne kulturno-povijesne znamenitosti i arheološke zone (Gardun)
 - pripadnost pograničnom području u s tim u vezi potrebu za osiguranjem površina za suvremenu pograničnu ekonomiju (trgovine, servise, skladišta, veleprodaje i sl.)
 - mjesto i ulogu naselja Trilj u županijskoj hijerarhiji kao malog razvojnog središta
 - zatečeno stanje izgrađenosti vodoprivrednih objekata (obrambenih nasipa i utvrda sustava navodnjavanja i sl.)
 - zatečeno stanje izgrađenosti naselja i komunalne infrastrukture, te potrebu njihove izgradnje, sanacije i dogradnje
 - hidrogeološke karakteristike područja i potrebu zaštite izvorišta Grab kao potencijalnog izvorišta za vodoopskrbu šireg područja
 - potrebu širenja naselja uvažavajući tradicionalni način gradnje na velikim parcelama (obiteljska gospodarstva)
- 2.2. Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i podjelom na:

I razvoj i uređenje površina naselja u okviru kojih se razlikuju:

- izgrađeni dio građevinskog područja naselja (mješovita namjena, pretežito stambena)
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja (površine namijenjene razvoju i širenju naselja mješovite namjene)

II razvoj i uređenje površina izvan naselja obuhvaća:

- uređenje i gradnju izdvojenih gospodarskih, pretežito proizvodnih zona (I1-industrijskih, I2-zanatskih, I3 farmi)
- uređenje i gradnju izdvojenih poslovnih zona (K1-pretežito uslužnih, K2 pretežito trgovačkih, K3 pretežito komunalno servisnih)
- površine za eksploataciju mineralnih sirovina- E
- športsko rekreacijsku namjenu- R1-golf, R2-šport, R3-rekreacija
- groblja

III ostale negradive površine

- poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene (osobito vrijedno, vrijedno i ostala obradiva tla)
- šume isključivo osnovne namjene (zaštitne šume, ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište)
- vodene površine (rijeka Cetina s pritocima)
- površine infrastrukturnih sustava (prometnice i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda naselja Trilj)

što je prikazano na grafičkom prikazu br. 1, ***Korištenje i namjena površina u mj. 1:25000.***

3. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

3.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

- 3.1.1. Građevine od važnosti za Državu (prometne, energetske, vodne, proizvodne, športske, građevine za postupanje s otpadom, građevine na zaštićenom području i građevine posebne namjene-Uredba o određivanju građevina od važnosti za RH, NN 6/00) grade se, dograđuju, nadograđuju i rekonstruiraju u skladu s namjenom prostora i ovim odredbama.

Za ove građevine izrađuje se stručna podloga u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju u svrhu pripreme zahvata i mogućeg utjecaja tog zahvata na okoliš.

Lokacijsku dozvolu za građevine od važnosti za Državu izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.

- 3.1.2. Građevine od važnosti za Državu na području Grada Trilja su:

- a) Državne prometne građevine s pripadajućim objektima i uređajima (kartografski prikaz br. u mj. 1:25000).

autocesta

brza cesta (trasa nove obilaznice Trilja, trasa brze ceste prema BiH s prelaskom preko Cetine, nova trasa državne ceste iz pravca Sinja, preko Vojnića s prelaskom preko Cetine)

ostale državne ceste

- D220 Trilj D60-GP Kamensko gr.R BiH
- D 39 GP Aržano(gr R BiH)- Cista Provo-Dubci (D8)
- D62 Dugopolje (D1) – Šestanovac-Zagvozd-Vrgorac-Kula Norinska-Metković (D9)

- b) Željezničke građevine s pripadajućim objektima (Jadranska željeznica)
 - c) Međunarodni cestovni prijelazi
Stalni međunarodni granični cestovni prijelazi I kategorije (Kamensko)
 - d) Energetske građevine:
Hidroelektrane:
 - Đale (snaga MW 40,8)

 - Dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje napona 110 kV i višeg;
 - DV 400 kV Mostar-Konjsko (ukupna dužina trase 68,6 km)
 - DV 2x220 kV Orlovac-Konjsko (ukupna dužina trase 28,9 km)
 - 110 kV HE Đale – Konjsko (ukupna dužina trase: 18,1 km)
 - e) Vodne građevine:
 - retencije i akumulacije za obranu od poplava
 - desni i gornji lateralni kanal sinjskog polja
 - f) Građevine za melioracijsku odvodnju
 - melioracijski sustav Sinjskog polja uz uvažavanje kriterija biološke raznolikosti (glavni odvodni kanal Sinjskog polja, detaljna kanalska mreža, putna mreža s većim brojem mostova na kanalima, crpna stanica Trilj s ustavom i trafostanicom i crpna stanica Vedrine s ustavom i trafostanicom)
 - g) Akumulacija hidroelektrane:
 - akumulacija Đale (zapremnine 6,8 mil m³)
 - h) Pastrvski ribnjaci:
 - Stara mlinica (Grab)
 - i) Građevine za korištenje voda
 - vodovodni sustav
 - j) Športsko-rekreacijska zona namijenjena golfu uz tok rijeke Cetine
 - k) Rudno blago:
 - Rudnici, tupinolomi, kamenolomi, sadrolomi, područja na kojima se vadi pijesak (pjeskokopi), šljunak (šljunčare)
 - k) Građevine na zaštićenom području
- 3.1.3. Građevine od važnosti za Županiju su:
- a) Županijske ceste
 - 6124 D60- Vojnić Sinjski
 - 6125 Voštane – D220
 - 6148 Trilj (D60) – Bisko (D62)
 - 6149 Trilj (D220)-Strmen Dolac - Ugljane (D60)
 - 6150 Ugljane (D60) – Blato na Cetini (D 62)
 - 6151 Ž6150- Nova Sela D62
 - 6154 G.Tijarica – D39
 - b) Građevine za vodoopskrbu
 - vodoopskrbni sustav Ruda
 - c) Građevine sustava odvodnje:
 - sustav odvodnje grada Trilja
- 3.1.4. Prilikom utvrđivanja koridora auto-ceste, trasa brzih cesta i ostalih državnih cesta potrebno je:

- izbjegavati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona
 - izbjegavati zauzimanje izgradnjom oskudnih poljoprivrednih površina u zaleđu (kraških polja)
 - posebnu pozornost posvetiti problemu odvodnje oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode
 - u sklopu izrade stručne podloge u jedinstvenom postupku sagledati i rješenje tj. trase pristupnih cesta, na kojim dionicama je posebno potrebno voditi računa o oblikovanju infrastrukturnih građevina (kontakt sa zaštićenim spomeničkim cjelinama, most preko Cetine i sl.).
 - kod obilaznice Trilja na dionici uz naselje potrebno je oblikovati cestu kao gradsku, što znači obvezno predviđanje nogostupa odgovarajuće širine, javne rasvjete, oblikovanje podzida, cestovnih objekata, stepeništa i sl.).
- 3.1.5. Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, tako da se izbjegnu šume, osobito vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.
- 3.1.6. U koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa.
- Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) je potrebno sanirati i ozelenjavati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.
- 3.1.7. Od interesa za Županiju su i područja lovišta.

3.2. Građevinska područja naselja

- 3.2.1. Planom se određuju građevna područja naselja mješovite namjene (izgrađeni i neizgrađeni dio) i izdvojena građevna područja naselja pretežito osnovne namjene čije je korištenje podređeno jednoj funkciji.

Građevna područja iz stavka 1. ovog članka ucrтана su na katastarskim planovima u mjerilu 1:5000, na kartografskom prikazu broj 4. "Građevinska područja naselja".

- 3.2.2. Planom se unutar građevnog područja određuje formiranje građevnih parcela za stambene i stambeno-poslovne građevine, pomoćne građevine, javne i društvene sadržaje, gospodarske sadržaje (proizvodne i ugostiteljsko turističke), športsko rekreacijske sadržaje, komunalne, te prometne infrastrukturne građevine i sustave, javne i zaštitne zelene površine u skladu sa prikazima u grafičkom dijelu Prostornog plana.

Planom se određuje formiranje građevne parcele unutar građevnog područja za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno odredbama ovog plana.

Planom se određuje da građevne parcele trebaju biti što pravilnijeg oblika.

Prilikom formiranja građevne parcele, maksimalno poštivati postojeće granice katastarskih parcela.

- 3.2.3. Planom se određuje da na jednoj građevnoj parceli može biti izgrađena samo jedna obiteljska kuća i uz nju pomoćne građevine (garaža, spremište i sl.) i manja poslovna građevina (usluge, servisi, ugostiteljske radnje, zanatski pogoni i sl.) koje s njom čine stambenu i gospodarsku cjelinu.

Planom se određuje da na jednoj građevnoj parceli može biti izgrađena samo jedna stambeno-poslovna, višestambeno poslovna, poslovna, javna, sakralna, gospodarska ili komunalna građevina.

- 3.2.4. Planom se, na pretežito izgrađenim, te strmim terenima određuje mogućnost formiranja zasebne građevne parcele za izgradnju pomoćnih građevina koje su u funkciji izgrađene osnovne građevine.

Planom se, na pretežito izgrađenim i strmim terenima, zbog nemogućnosti prenamjene dijela zgrade ili nemogućnosti kolnog pristupa, određuje mogućnost formiranja zasebne građevne parcele za izgradnju parkirališta ili garaže.

- 3.2.5. Planom se određuje, za izgrađenu građevinu za koju nije utvrđena građevna parcela, određivanje zemljišta za redovnu uporabu te građevine, odnosno formiranje građevne parcele.

Planom se određuje da zemljište za redovnu uporabu zgrade čini pojas zemljišta oko građevine minimalne širine 1.0 m, odnosno maksimalne širine $H/2$ visine građevine (H =visina građevine do vijenca).

Planom se određuje da u zemljište za redovnu upotrebu građevine ne mogu biti uključene javno prometne površine, površine javnog parka ili druge uređene zelene javne površine kao ni dijelovi susjedne već formirane građevne parcele.

- 3.2.6. Planom se određuje da svaka građevna parcela mora imati neposredan kolni pristup na javno prometnicu koja ima najmanju širinu 3,5 m.

Planom se izuzetno, omogućava uređenje pristupa građevnoj parceli i manje širine, ali ne manje od 1.5 m kada je taj pristup organiziran od javno prometne površine preko jedne susjedne građevne parcele pod uvjetom da se za tu građevnu parcelu osigura prostor za parkiranje ili garažiranje vozila.

Planom se određuje da građevna parcela uz javno prometnu površinu može zauzeti najviše 3,5 m širine fronte parcele za kolni pristup građevnoj parceli.

Planom se određuje da se građevna parcela na spoju ulica različitog značaja obvezno priključuje na ulicu nižeg značaja.

Planom se određuje da sve prometne površine, te prilazi građevinama, moraju imati elemente kojima se osigurava nesmetano kretanje invalidnim osobama.

Način priključenja na prometnice državnog, županijskog, lokalnog značaja kao i na nerazvrstane prometnice odredit će se prema posebnim uvjetima nadležnih tijela ili planovima užih područja.

- 3.2.7. Planom se određuje da regulacijsku liniju čini vanjski rub punog profila ceste, ulice ili druge javno-prometne površine.

Planom se određuje da građevna linija, odnosno pravac, određuje graničnu liniju pročelja građevine u odnosu na regulacijsku liniju.

Planom se određuje da minimalna udaljenost građevne linije od regulacijske linije iznosi 5,0 m.

Planom se određuje, da iznimno, udaljenost iz stavka 3. ovog članka može biti i manja u slučaju interpolacije građevine između postojećih građevina koje su smještene na manjoj udaljenosti, osim za državnu cestu. U tom slučaju utvrđuje se udaljenost od regulacijske linije prema postojećoj građevini gdje je ta udaljenost veća.

Planom se određuje da kod dogradnje izgrađenih građevina, dograđeni dio zadržava postojeću građevnu liniju (pravac).

Planom se određuje da se udaljenost građevne od regulacijske linije ne primjenjuje u zaštićenim naseljima ili kod pojedinačnih zaštićenih građevina, kao i u izgrađenim (uglavnom ruralnim) naseljima, odnosno njihovim dijelovima. Ovu udaljenost određuje zatečeni način gradnje i posebni uvjeti.

Stavak 6. iz ovog članka ne odnosi se na javnu površinu koju čini državna cesta.

3.2.8. Planom se određuje da se parcele čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju građevina tretiraju kao zelene ili poљoprivredne površine (okućnice).

3.2.9. Planom se određuje da je **niska stambena građevina** građevina stambene namjene maksimalne razvijene bruto površine 400 m², s najviše podrumom i dvije nadzemne etaže i ne više od dvije stambene jedinice, ostalim pomoćnim ili eventualno poslovnim sadržajima.

Planom se određuje da je **višestambena zgrada** svaka građevina koja unutar svojih gabarita ima dvije i više stambene jedinice, odnosno višestambeno-poslovna zgrada svaka građevina koja unutar svojih gabarita ima više od dvije stambene jedinice (primarna namjena) i najmanje jedan poslovni prostor na bilo kojoj etaži (sekundarna namjena).

Planom se određuje da je **poslovna građevina** svaka građevina čiji su prostori namijenjeni isključivo obavljanju određene poslovne djelatnosti.

Planom se određuje da je **turističko ugostiteljska građevina** svaka građevina čiji su prostori namijenjeni obavljanju turističke djelatnosti, odnosno koja se gradi temeljem posebnih propisa.

Planom se određuje da je **javna zgrada** svaka građevina čiji su prostori namijenjeni javnim sadržajima (kina, škole, pošte, uprava, i dr.)

Planom se određuje da se **sakralnim građevinama** smatraju crkve, kapelice, samostani, groblja, svetišta i sl.

Planom se određuje da se **komunalnim građevinama** smatraju trafostanice, elektrovodovi, dalekovodi, vodovodi, kanalizacijski kolektori, uređaji za pročišćavanje otpadnih i oborinskih voda, rezervoari, vodocrpilišta, prepumpne stanice, telefonske centrale, tk vodovi i sl.

Planom se određuje da su **pomoćne građevine** svi oni sadržaji koji su u funkciji osnovne namjene pojedine građevine (garaže, spremišta, kotlovnice, prostorije za smještaj kontejnera namijenjenih odlaganju smeća, praonice, sušionice, cisterne, septičke jame, bazeni, strojarne i dr.).

3.2.10. Planom se određuje da je **podrum** podzemna etaža kod koje je razlika između stropne konstrukcije i najniže točke konačno zaravnatog terena uz građevinu maksimalno 1,0 m.

Planom se određuje da sve građevine mogu biti izvedene s podrumom.

Planom se određuje da građevine unutar obuhvata plana mogu imati više podzemnih (podrumi) etaža samo u svrhu garažiranja.

Planom se određuje mogućnost gradnje ukopanog podruma na udaljenosti minimalno 1.0 m od susjedne parcele ukoliko ne postoji mogućnost za gradnju na granici parcele, ali pod uvjetom da se slobodni prostor iznad podrumske etaže uređuje kao zelena površina (travnjaci, umjetno oblikovani humci i sl.), uz maksimalnu izgrađenost od 70%.

- 3.2.11. Planom se određuje da je **stambeno potkrovlje** uređeni prostor krovišta koji se može koristiti za stambenu i drugu namjenu kod kojeg visina nadozida može biti maksimalno 1,6 m.

Planom se određuje da se otvori unutar potkrovlja mogu izvoditi kao luminari ili krovni prozori (abaini).

Planom se određuje, kod građevina s većim rasponima unutar potkrovlja, mogućnost izvedbe galerija.

- 3.2.12. Planom se određuje da **izgrađenost građevne parcele** predstavlja površina zemljišta pod građevinom kojeg čini vertikalna projekcija svih zatvorenih dijelova građevine na građevnu parcelu, a iskazuje se kao koeficijent (kig).

- 3.2.13. Planom se određuje da **iskorištenost građevne parcele** predstavlja odnos ukupne bruto izgrađene površine građevine i površine građevne parcele, a iskazuje se kao koeficijent (kis).

Planom se određuje da u iskorištenost građevne parcele ne ulaze podrumске etaže.

- 3.2.14. Planom se određuje da se za pojedine vrste građevina definira najmanji i najveći broj dopuštenih etaža, koje se označavaju sa Po+P+n (broj etaža).

Planom se određuje, za svaku pojedinu vrstu građevine najmanja i najveća dopuštena visina vijenca. Visina vijenca računa se od najniže kote uređenog (zaravnjenog) terena uz zgradu.

- 3.2.15. Planom se određuje da površinu unutar koje se razvija tlocrt svih građevina ili njihovih dijelova na jednoj građevnoj parceli čine rubne linije razvojne tlocrtne površine.

Planom se određuje, za svaku pojedinu građevinu udaljenost tih rubnih linija od granica građevne parcele, a iskazuje se u metrima (m).

- 3.2.16. Planom se određuje da sve građevine, izuzev građevina u starim dijelovima naselja, mogu biti izvedene s ravnim ili kosim krovom. Planom se, kod kosih krovova, određuje da se izvode na dvije ili eventualno više voda.

Planom se određuje da krovovi svojom dužom stranom uvijek moraju pratiti liniju postojeće ulice, odnosno u pravilu trebaju biti paralelne s izohipsama.

Planom se određuje da se krovovi izvode s kosim plohama minimalnog nagiba 20 stupnjeva, odnosno maksimalnog nagiba 35 stupnjeva.

Planom se određuje da kod većih tlocrta, krovne plohe trebaju biti «razigrane» ili se izvoditi u kombinaciji s ravnim plohama.

Iznimno se planom određuje, kod javnih, komunalnih, višestambenih i višestambeno-poslovnih, te turističkih građevina, mogućnost izvedbe ravnih krovova ili kombinacije s manjim dijelovima kosih krovnih površina.

Planom se određuje da se kose krovne plohe prekrivaju crijepom tako da se svojim konačnim izgledom maksimalno uklope u ambijent.

Iznimno se planom određuje da se poljske kućice, kao i građevine u sklopu ruralnih dijelova naselja, mogu prekrivati kamenom pločama.

Iznimno se planom određuje da se pojedine zgrade u proizvodnoj zoni (hale i sl.) mogu izvoditi s krovovima manjeg nagiba od odredbe stavka 3. ovog članka, te prekrivati i drugim vrstama krovova koji svojom bojom i oblikom moraju biti uklopljeni u postojeći ambijent.

Planom se određuje da kod interpoliranih građevina nova građevina po obliku, nagibu krovnih ploha i vrsti pokrovnog materijala, mora poštivati postojeće stanje.

Planom se određuje da luminari na krovovima mogu biti izvedeni kao dvovodni ili viševodni.

Planom se određuje da kod svih građevina na krovovima mogu biti ugrađeni sunčani kolektori.

Planom se određuje da kolektori mogu maksimalno zauzeti 1/3 ukupne površine krovnih ploha.

- 3.2.17. Planom se određuje da novu izgradnju treba prostorno i arhitektonski modelirati sukladno principima moderne arhitekture uz maksimalno akceptiranje ambijentalnih vrijednosti graditeljskog naslijeđa, kojim je obilježen kontaktni prostor.

Planom se određuje da krov treba biti logično povezan s tlocrtom zgrade.

Planom se određuje da streha – vodoravna strana, ne smije biti istaknuta više od 25 cm, odnosno zabatna (učelci – kosa strana) više od 15 cm.

- 3.2.18. Planom se određuje oprezna primjena lukova i svodova na budućim građevinama. Kod uporabe koristiti pretežito ravni ili plitki segmentirani luk. Puni luk moguće je koristiti u prizemnim etažama, ali što manje.

Planom se određuje za obradu pročelja koristiti žbuku ili gotove fasadne sustave uz uporabu kamenih okvira oko prozora i vrata.

Planom se određuje za obradu pročelja koristiti kamen u kombinaciji s žbukom i drugim fasadnim sustavima. Kod većih građevina kamen se kao završna obrada pročelja određuje koristiti samo na određenim dijelovima. Kod primjene kamena za obradu pročelja planom se određuje da treba voditi računa kako obrađeni moraju biti volumeni, a ne plohe.

Planom se određuje da kod kamenih pročelja lice kamenih zidova mora biti poravnato. Pri zidanju ili oblaganju moguća je primjena slojnih i mješovitih vezova. Planom se određuje da fuge moraju biti poravnate, ali nije dozvoljeno njihovo isticanje u boji.

Planom se određuje, osim tradicionalnih materijala, sukladno suvremenom oblikovnom izrazu, mogućnost uporabe i novih kvalitetnih materijala kojima se osigurava uklapanje nove građevine u izgrađeni ambijent.

- 3.2.19. Planom se određuje uređenje otvorenih slobodnih površina oko građevine (poglavito višestambenih, višestambeno-poslovnih i javnih) kao zelenih površina (travnjaci s niskim grmolikim biljkama, te pojedinačnim stablima – uglavnom bjelogorica, opločene površine – kamen, opeka, s klupama za sjedenje i košarama za otpatke.

Planom se određuje minimalno 20% površine građevne parcele namijeniti zelenilu (vrtu).

3.2.20. Planom se određuje, na izgrađenom građevnom području naselja za sve zahvate u prostoru, lokacijsku, odnosno građevnu dozvolu ishoditi temeljem odredbi Prostornog plana uređenja grada Trilja, osim za pojedinačne zone ili dijelove građevnog područja za koje je određena izrada dokumenata prostornog uređenja užih područja.

3.2.21. Niska stambena građevina u smislu ovih odredbi, može imati najviše podrum i dvije nadzemne etaže tj. Po+ P+1 (podrum, prizemlje i jedan kat), ne više od dva stana, odnosno maksimalne visine 7,5 m do vijenca mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

U slučajevima kada se neposredno primjenjuju ove odredbe koeficijent **izgrađenosti građevne čestice niske stambene građevine** određuje se prema načinu izgradnje kako slijedi:

- **Pretežito neizgrađeno građevinsko područje naselja**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 400 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- b) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 300 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- c) Kod izgradnje skupnih građevina (građevina u nizu):
 - minimalna veličina građevne čestice: 200 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,3
- za dvojne građevine 0,35
- za građevine u nizu 0,45

- **Pretežito izgrađeno građevinsko područje naselja:**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 300 m² ukoliko se radi o građevnoj čestici u pretežito izgrađenom dijelu naselja
- d) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 250 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- e) Kod izgradnje skupnih građevina:
 - minimalna veličina građevne čestice: 200 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,5
- za dvojne građevine 0,6
- za građevine u nizu 0,7

3.2.22. Višestambena građevina u smislu ovih odredbi, može biti najveće visine podrum, prizemlje i dvije nadzemne etaže i potkrovlje (Po+P+2+Pk), odnosno maksimalne visine 11,0 m do vijenca mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

U slučajevima kada se neposredno primjenjuju ove odredbe intenzitet izgrađenosti građevne čestice višestambene građevine određuje se prema načinu izgradnje kako slijedi:

- **Pretežito neizgrađeni dio građevinskog područja naselja;**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 800 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- a) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 600 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- b) Kod izgradnje skupnih građevina:
 - minimalna veličina građevne čestice iznosi 350 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,3
- za dvojne građevine 0,35
- za građevine u nizu 0,45

- **Pretežito izgrađeni dio građevinskog područja naselja**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 500 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- c) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 400 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- d) Kod izgradnje skupnih građevina:
 - minimalna veličina građevne čestice iznosi 300 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,4
- za dvojne građevine 0,45
- za građevine u nizu 0,5

3.2.23. U pretežito **neizgrađenom dijelu naselja** minimalne širine ulične fronte građevne čestice za obiteljske i višestambene građevine iznose:

- za samostojeći način gradnje 14 m
- za dvojni način gradnje 10 m
- za skupne građevine 8 m

Izuzetno, u **pretežito izgrađenim dijelovima naselja** širine ulične fronte građevne čestice može biti i manja pod uvjetom da je šire pročelje građevine orijentirano prema uličnoj fronti ali ne manje od 10,0 m.

Izuzetno, širina ulične fronte može biti i manja, ukoliko se radi o postojećoj parceli između izgrađenih susjednih parcela i na istoj je moguće postići dozvoljenu udaljenost od susjednih parcela i maksimalnu izgrađenost.

3.2.24. U pretežito neizgrađenim dijelovima naselja samostojeće obiteljske i višestambene građevine ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe.

Na isti način, kao u prethodnom stavku, moraju biti udaljene od granice građevne čestice i susjednih građevina završne kuće skupnih građevina sa svoje dvije slobodne strane ili dvojnih građevina sa svoje tri slobodne strane.

Udaljenost građevina od regulacijskog pravca u pravilu iznosi 5,0 m.

Ako se na bočnoj fasadi građevine gradi balkon, lođa ili prohodna terasa, njihov vanjski rub mora biti udaljen min. 3,0 m od susjedne građevne čestice.

3.2.25. Građevine u pretežito izgrađenim građevinskim područjima naselja (sklopovi ambijentalne arhitekture) mogu stajati direktno do javne prometne površine, što znači da se građevni pravac uz određenu formiranu ulicu definiran postojećom izgradnjom

zadržava usklađeno s postojećim uvjetima terena, okolnim građevinama i cjelokupnim krajobrazom.

Kod dogradnje postojećih građevina dograđeni dio zadržava postojeću građevinsku liniju (pravac).

- 3.2.26. Iznimno, u pretežito izgrađenim građevinskim područjima naselja (sklopovi ambijentalne arhitekture) moguća je zamjena građevina na mjestu i u dimenzijama postojećih, ili sanaciju i adaptacija postojećih građevina, iako nisu ispunjeni uvjeti u pogledu površine čestice, izgrađenosti čestice i udaljenosti građevine od susjedne građevne čestice.
- 3.2.27. **Za javne, poslovne i turističko ugostiteljske građevine** iz točke 3.2.9. ovih odredbi primjenjuju se uvjeti propisani za višestambene građevine.
- 3.2.28. Na građevnoj čestici mogu se graditi **pomoćne građevine** iz članka 3.2.9. ovih odredbi.

Pomoćne građevine iz stavka 1. ovog članka koje sa osnovnim objektom čine funkcionalnu cjelinu mogu biti najviše visine prizemlja, odnosno visina vijenca građevine može iznositi maksimalno 3,0 m, maksimalne tlocrtnne površine od 50m².

Udaljenost građevina iz stavka 1. ove točke od ruba čestice može iznositi minimalno 1,5 m izuzev septičkih jama koje moraju biti minimalno udaljene od ruba čestice 3,0 m.

Planom se određuje da građevna parcela za izgradnju garaža ili izdvojenih parkirališta ne može biti manja od 70 m².

Garaže i izdvojena parkirališta mogu se graditi prema posebnim uvjetima nadležnih tijela.

Planom se određuje da su samostalne garaže orijentacijskih dimenzija 4.0 x 6.0 m.

Planom se određuje da su garaže prizemne građevine s ravnim ili kosim krovom (na jednu ili dvije vode), te da se mogu graditi kao samostojeće, dvojne ili skupne.

Planom se određuje da kod izgradnje garaža na izdvojenim građevnim parcelama minimalna udaljenost garaže od granice parcele može biti 1.5 m.

3.2.29. Uređenje parcele; U uređenju okoliša treba primjenjivati autohtono raslinje. Autohtone krajobrazne ambijente valja čuvati i omogućiti nastajanje novih, kao što su borici, šumarci i gajevi, skupine stabala i samonikli drvoredi duž cesta, staza, i sl.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, da se postojeća konfiguracija terena maksimalno sačuva, te da se ne promijeni prirodno oticanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina. Izgradnja potpornih zidova (podzida) dozvoljava se samo prema postojećim okolnim prilikama. Osnovni materijal je kamen. Ne preporuča se izgradnja podzida viših od 1,5 m.

Novoformirane terase na građevnoj čestici treba hortikulturno urediti i to uglavnom domaćim biljnim vrstama. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije građevinske obvezno je očuvanje postojećeg raslinja unutar parcele.

Na građevnim česticama obvezno je osigurati najmanje 20% površine zelenila (vodopropusni teren).

Na građevnim česticama, u funkciji uređenja građevne čestice, omogućava se gradnja otvorenih bazena s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnice,

instalacijska etaža). Površina bazena ne obračunava se u koeficijent izgrađenosti i koeficijent iskorištenosti građevne čestice. Minimalna udaljenost bazena od granice građevne čestice iznosi 1,0 m.

3.3. Gradnja izvan granica građevinskog područja

- 3.3.1. Izvan građevinskog područja mogu se vršiti zahvati na uređenju zemljišta i graditi pod određenim uvjetima:
- a) stambeni objekti u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i seoskog turizma
 - b) gospodarske građevine za potrebe poljoprivrede i stočarstva
 - c) objekti infrastrukture (prometne, energetske, komunalne-groblja, odlagališta otpada i sl.)
 - d) lugarnice, lovački domovi, vidikovci, odmorišta, planinarski domovi
 - e) objekti obrane
 - f) objekti vodnog gospodarstva
 - g) objekti za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina

Građenjem građevina i uređenjem zemljišta ne mogu se formirati naselja i ulice, i ne smije se zauzimati prostor područja uz obalu rijeka, prostor zaštitnog pojasa uz postojeće prometnice, površine osobito vrijednog obradivog tla te zaštićenih područja (prirodne i kulturne baštine).

- 3.3.2. Planom su za ostala pretežito ruralna naselja ekstenzivnog tipa izgradnje utvrđena područja za gradnju građevina u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje na zasebnoj građevinskoj čestici s najviše Po+P+1 (podrum, prizemlje i kat) uključivo podrum i stambeno potkrovlje, maksimalne visine 8,5 m do vijenca mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

Čestica za gradnju obiteljskog gospodarstava u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma može imati minimalnu veličinu 2.000 m².

Maksimalna brutto razvijena površina objekta može iznositi 300 m².

Na građevnoj čestici moguće je podizati pomoćne građevine, koje funkcionalno služe osnovnim građevinama; spremišta, garaže, ljetne kuhinje i sl. i to u sklopu osnovne građevine ili kao posebne građevine, čiji će se gabarit uskladiti s osnovnom građevinom.

Maksimalna visina građevina iz prethodnog stavka iznosi 3,0 m. Ako se grade kao izdvojene građevine ukupna tlocrtna površina ne može biti veća od 50 m².

Krov može biti kosi, u pravilu na dvije ili četiri vode. Nagib krovnih ploha može iznositi od 20-45⁰.

Za pokrov se preporuča ravni crveni crijep ili kupa kanalica. Krovište ne smije imati strehu. Vijenac krova može biti max. 20-25 cm istaknut od ruba fasade građevine, a na zabatu 10 cm.

Područja za gradnju obiteljskih gospodarstava prikazana su u grafičkom prikazu br. 4. «Građevinska područja naselja» u mj. 1:5000.

- 3.3.3. Izvan građevinskog područja može se odobriti gradnja stočarskih farmi i to kao montažnih, polumontažnih i čvrstih građevina, maksimalne visine 10,0 m, ukoliko tehnologija (silosi) ne zahtjeva veće visine. Minimalna površina zemljišta za gradnju farme može iznositi 2.000 m².

Izgradnju izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti moguće je dozvoliti na temelju programa o namjeravanim ulaganjima kojim se dokazuje opravdanost izgradnje.

Prilikom izgradnje potrebno je ispuniti sve propisane uvjete zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

Gradnja farme za uzgoj stoke (goveda, svinje, konji i sl.) može se dozvoliti uz preporuke za minimalno 10 uvjetnih grla (izuzev peradarskih farmi).

Objekti za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju moraju biti na slijedećoj minimalnoj udaljenosti od građevinskih područja naselja:

Broj uvjetnih grla	Min. udaljenost (m) od izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja
10 –15	100
16 –100	150
101- 300	300
301- 800 i više	500

- 3.3.4. **Spremišta i ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.** do 20 m² bruto izgrađene površine mogu se graditi na poljoprivrednim parcelama najmanje površine od 2000 m², uz mogućnost povećanja izgrađene površine za 20 m² za svakih daljnjih 2.000 m² uz uvjet da se ne može grupirati više od 60 m² bruto izgrađene površine na svakih 6.000 m² poljoprivrednog zemljišta. Navedena spremišta moguće je podizati samo izvan površina osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Maksimalna visina može iznositi 3,0 m.

Udaljenost građevina iz stavka 1. ovog članka od ruba čestice može iznositi minimalno 3,0 m.

- 3.3.5. **Staklenici i plastenici za uzgoj povrća, voća, cvijeća, te uzgajališta puževa glista i sl.** mogu se postavljati na poljoprivrednim površinama većim od 1000 m², izvan kompleksa Sinjskog polja (osobito vrijedno poljoprivredno tlo I kategorije boniteta). Maksimalna visina može iznositi 4,0 m do vijenca građevine, a maksimalna tlocrtna površina 500 m².

Udaljenost građevina iz stavka 1. ovog članka od ruba čestice može iznositi minimalno 3,0 m.

- 3.3.6. Lugarnice, planinarski domovi, odmorišta, vidikovci i sl. mogu se podizati na šumskom zemljištu u skladu s posebnim uvjetima koje utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama. Oblik i visina građevina određena je maksimalnom visinom prizemlja (3,0 m do vijenca građevine) i maksimalnom tlocrtnom površinom od 50 m².

- 3.3.7. Na istaknutim reljefnim pozicijama s atraktivnim pogledom (točke značajne za panoramske vrijednosti) mogu se uređivati vidikovci na način da se urede odmorišta. Moguće je podignuti prizemnu građevinu do 50 m² bruto izgrađene površine, visine prizemlja za ugostiteljsku namjenu.

4. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

- 4.1.1. Gospodarski sadržaji grade se unutar zona gospodarske namjene i unutar građevinskog područja naselja mješovite namjene.

Zone gospodarske namjene određene u većim naseljima i pogodnim, lako dostupnim prostorima i u pravilu se realiziraju temeljem prostornih planova užih područja.

- 4.1.2. U područjima naselja (građevinska područja naselja) mogu se graditi:
- proizvodne industrijske i pretežito zanatske građevine,
 - poslovne građevine (pretežito uslužne, pretežito trgovačke i komunalno servisne),
 - turističko-ugostiteljske građevine

Građevne čestice za gradnju gospodarskih i poslovnih sadržaja u građevnom području naselja moraju zadovoljiti i slijedeće uvjete:

- Veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m², niti veća od 2.000 m²,
- Najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 40 %, a najmanja 10 %,
- Najveća dozvoljena etažnost građevine je prizemlje i dvije etaže - P+2,
- Visina građevine od konačno zaravnatog terena do vijenca krova ne može biti veća od 10 m,
- Najmanja udaljenost građevine od ruba susjedne parcele ne može biti manja od polovice visine građevine (H/2-H= visina do vijenca građevine), ali ne manja od 5 metara,
- Najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- Na parcelama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5,0 metara,
- Građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara,
- Parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene na parceli.

- 4.1.3. Građevne čestice u naselju za turističko-ugostiteljsku namjenu (hotel, motel i sl.), moraju zadovoljavati slijedeće uvjete:

- Veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m²,
- Najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 40 %,
- Najveća dozvoljena etažnost građevine je podrum, prizemlje, tri kata i stambeno potkrovlje - P+3+Ks,
- Visina građevine od konačno zaravnatog terena do vijenca krova ne može biti veća od 12 m
- Najmanja udaljenost građevine od ruba susjedne parcele ne može biti manja od polovice visine građevine(H/2-H= visina do vijenca građevine), ali ne manja od 5 metra,
- Najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- Građevne čestice moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara,
- Parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene na parceli.

- 4.1.4. Planom su određene izdvojene zone gospodarske namjene:
- gospodarske (industrijske, skladišno-servisne, farme) I1, I2, I3
 poslovne zone (uslužne, trgovačke, komunalno servisne)- K1, K2, K3
 površine za eksploataciju mineralnih sirovina- E
 športsko rekreacijska namjena (golf, šport i rekreacija) R1, R2, R3

Zone su predviđene na području slijedećih naselja - ha

	gospodarska namjena I1-pretež. ind. I2-pretež. zanat. I3-farme	površine za iskorištavanje mineralnih sirovina	poslovna namjena K1-pretež. uslužna K2-pretež. trgovačka K3-komunalno serv.
BISKO	16,91		
ČAPORICE	25,29		
GARDUN	10,78		
KAMENSKO			19,21

KOŠUTE	17,14	8,57	1,50
TIJARICA	18,88		
TRILJ	5,98		2,50
UGLJANE	28,72		
VEDRINE	5,75	1,46	2,00
VOJNIĆ	6,61	1,00	
VOŠTANE	0,70		
VRABAČ	0,24		
UKUPNO	137,00	11,03	25,21

- 4.1.5. Namjena gospodarskih i poslovnih zona je utvrđena fleksibilno na način da je u okviru njih moguća gradnja pretežito industrijskih sadržaja koji ne zagađuju okoliš (prerađivačka industrija vezana uz poljoprivrednu proizvodnju), zanatskih sadržaja, skladišta, pretežno poslovnih sadržaja (uslužnih, trgovačkih, komunalno servisnih i sl.), te ugostiteljsko turističkih sadržaja, benzinskih postaja i sl.).

Koeficijent izgrađenosti radnih zona može iznositi maksimalno 0,4. Visina objekata usklađuje se s tehnologijom proizvodnje.

Za sve zone iz članka 4.1.4. ovih odredbi obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja. Minimalni obuhvat urbanističkih planova iznosi 2,0 ha. Oko radnih zona potrebno je osigurati zelene tampone minimalne širine 5,0 m.

- 4.1.6. Za prerađivačku industriju na području Vedrina (Strmen Dolac) obuhvata oko 5,7 ha maksimalni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,4, koeficijent iskorištenosti 1,2, maksimalna visina građevina do vijenca 15,0 m, dok se pojedine građevine (silosi i sl.) ovisno o tehnologiji mogu graditi do max. visine od 30, 0 m. Realizaciji zone moguće je pristupiti na temelju urbanističkog plana uređenja.

- 4.1.7. **Poslovne zone (K1,K2,K3)** smještati uglavnom na izdvojenim područjima izvan naselja, kao npr. Kamensko-skladišnu zonu u funkciji pograničnog prometa, kamionskog terminala i sl. Uz trgovačke, skladišne i ostale poslovne građevine, mogu se smjestiti i radni pogoni čiste industrije.

U okviru navedenih zona, gdje se to pokaže najpovoljijim, moguć je smještaj poljoprivrednog centra u svrhu opsluživanja okolnih poljoprivrednih gospodarstava. U okviru centra su predviđeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mljekare i sl.) a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

Maksimalni koeficijent iskorištenosti trgovačkih i skladišnih poslovnih zona iznosi 0,5, a maksimalna visina građevina iznosi 15,0 m.

- 4.1.8. U okviru predviđenih gospodarskih zona (I1, I2, I3, K1, K2 i K3) moguć je i smještaj farmi prema posebnim ekološkim i tehnološkim zahtjevima, uz osiguranje minimalne udaljenosti od 30, 0 metara od susjednih čestica. Maksimalni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,4 a maksimalna visina građevine 15,0 m do vijenca od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

Moguća je realizacija kompleksnih programa gospodarskih zona u kombinaciji s turističko ugostiteljskom namjenom (npr. farma konja, jahanje).

Zone se realiziraju na temelju urbanističkog plana uređenja cjelovite zone ili njenog dijela minimalnog obuhvata 1,0 ha.

4.1.9. Zone za šport i rekreaciju predviđene su na području slijedećih naselja:

	športsko-rekreac. namjena R1-golf R2-šport R3-rekreacija
ČAPORICE	3,64
GRAB	3,8
JABUKA	2,87
KOŠUTE	59,84
TRILJ	0,82
UGLJANE	2,24
VELIĆ	0,85
UKUPNO	73,34

Zone športsko-rekreacijske namjene (R2) namijenjene su uređenju športsko rekreacijskih površina (otvorenih igrališta, tenis, , pratećih rekreacijskih sadržaja, šetnica, parkova, igrališta, i sl.) sa mogućnošću gradnje ugostiteljsko turističkih namjena. Maksimalne visine građevina iznose 9,0 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine, minimalne površine parcele od 1000 m². Turističko ugostiteljski sadržaji ne mogu imati više od 200 m2 bruto razvijene površine. Zone se realiziraju na temelju urbanističkog plana uređenja.

Za golf vježbalište uz rijeku Cetinu (R1) obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja. Zbog blizine rijeke Cetine potrebna je izrada studije utjecaja na okoliš te nije moguća gradnja smještajnih kapaciteta već samo klupskih i ugostiteljskih sadržaja maksimalne površine 100 m2 i visine 4,0 m do vijenca od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

4.1.10. E – eksploatacijske zone; Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještaju uz ležišta sirovina.

U okviru ovih zona moguć je smještaj samo pratećih sadržaja u funkciji eksploatacije tj. manjih pogona, upravnih zgrada, parkirališta i sl., uz ozelenjavanje rubnih dijelova područja.

Napuštena eksploatacijska polja potrebno je sanirati i ozelenjavati u skladu s posebnim propisima i načelima zaštite okoliša, a nova eksploatacijska polja moguće je otvarati u skladu s posebnim propisima, ovim planom, na udaljenosti ne manjoj od 2 km od građevinskih područja.

U svrhu ishođenja lokacijske dozvole za eksploataciju boksita na području Strmen Doca (Čaporice) te Košuta, potrebna je izrada studije utjecaja na okoliš.

5. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

- 5.1. Razmještaj i razvitak središnjih funkcija treba biti u pojedinim središtima prema izvršenoj klasifikaciji središnjih funkcija za pojedine kategorije središnjih naselja. Sve funkcije u središnjim naseljima, treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom

grada Trilja povezano s njegovim brojem stanovnika, koji gravitira i koristi te usluge kako bi se na racionalan način približile središnje i druge funkcije stanovništvu i drugim korisnicima, osobito one koje su im potrebne češće ili u svakodnevnom životu, pružajući im približno jednake uvjete života, te da tako doprinesu porastu kvalitete i standarda življenja.

- 5.2. U Prostornom planu su osigurani prostori i uvjeti za smještaj i razvitak sustava društvenih djelatnosti: predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, građevina kulture i sporta, zdravstvenih i socijalnih ustanova, vjerskih građevina te ostalih građevina javnog interesa.

Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar građevinskog područja naselja pa je u drugoj detaljnijoj dokumentaciji prostora potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Predškolske ustanove i osnovne škole (središnje i područne) smještaju se na način da zadovolje potrebe određenog područja i da stvore najprimjerenija gravitacijska područja. Pri određivanju lokacija mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza i njihova sigurnost.

Vrsta i broj građevina društvenih djelatnosti određuju se mrežom građevina za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda.

- 5.3. Pošto je naselje Trilj novoustojeno sjedište gradskog područja, za njegovo gravitacijsko područje potrebno je organizirati i kompletirati ispostave županijskih službi, matični ured, tijela upravljanja kao i sudbenu vlast s pratećim službama.

- 5.4. Kod međunarodnih graničnih prijelaza nužno je osnivanje granične policije, carinskih ispostava.

- 5.5. Prostornim planom preporučuju se osnovni normativi za planiranje pojedinih središnjih funkcija:

(m ²)	Brutto građevinska površina
-Obrazovanje:	
Osnovno obrazovanje	5,0 m ² /učeniku
Srednje obrazovanje	6,5 m ² /učeniku
-Socijalna zaštita:	
Đački domovi	15 m ² /učeniku
Domovi za stare	15 m ² /korisniku
Domovi zdravlja	15 m ² /korisniku
Ambulante	0,04 m ² /stanovniku
-Trgovina (prodajni prostor)	0,60 m ² /st
Trgovina (skladišni prostor)	0,25 m ² /st
-Zanatstvo	0,10 m ² /st
-Ugostiteljstvo	0,40 m ² /st

Za sadržaje javnih službi državne uprave, lokalne samouprave i uprave na županijskoj, gradskoj, općinskoj i mjesnoj razini, te za djelatnost ostalih općih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

- 5.6. Prostori za športske djelatnosti mogu se planirati i izvan građevinskog područja, naselja prvenstveno u okviru rekreacijskih sadržaja, a poželjno kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (prvenstveno škola), pogotovo ukoliko unutar građevinskog područja naselja nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda za normalni rad.

- 5.7. Ukoliko se u građevinskom području naselja grade građevine komplementarne osnovnoj namjeni na zasebnoj građevnoj čestici kao što su upravne, socijalne,

zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne, vjerske, administrativne i slične građevine, primjenjuju se slijedeći uvjeti:

- a) građevna čestica mora imati pristup na javno prometnu površinu minimalne širine 5,0 m.
- b) udaljenost građevina iz stavka 1. ove točke od susjednih građevnih čestica ne može biti manja od polovine visine građevine
- c) minimalna veličina građevne čestice iznosi 1.000 m², izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard
- d) maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) iznosi 0,4
- e) maksimalna visina građevina može iznositi podrum + prizemlje + dva kata sa mogućnošću korištenja potkrovlja, maksimalne visine 12,0 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- f) građevina mora imati pristup na prometnicu koja mora biti minimalne širine 5,0 m.

Iznimno od uvjeta iz prethodnog stavka, visina vjerskih građevina može biti i veća.

Na prostorima unutar područja naselja Trilj, Košute i Vedrine, gradnja građevina društvenih djelatnosti prilagođava se stvarnim mogućnostima prostora, okolnoj izgrađenosti i ambijentu zbog interpolacije u izgrađeno tkivo gradskog područja, te se oblik i veličina građevne čestice za ove sadržaje, u pravilu, određuje detaljnim planom. Preporučeni maksimalni koeficijent izgrađenosti može biti i veći u skladu s lokalnim uvjetima kao što su (uglovene građevine, zamjena postojećih neuvjetnih građevina i sl.). Maksimalna visina vijenca građevine je 14 m mjereno od pristupne javno prometne površine, pri čemu treba voditi računa o lokalnim uvjetima kao što su, između ostalog, izgrađenost i mjerilo šire lokacije te značaj i namjena građevine. Kao stimulaturna mjera preporuča se omogućiti veći intenzitet izgradnje, bilo povećanim koeficijentom izgrađenosti, bilo većom visinom građevine. U oblikovanju građevine treba voditi računa o gradskom karakteru ovih zona, te je potrebna veća sloboda u formi i izboru materijala za gradnju.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

6.1. Cestovni promet

6.1.1. Dominantni dio prometne potražnje Trilja zadovoljava ponudom cestovnog prometa.

Planirana mreža javnih cesta je razvrstana sukladno današnjem stanju i očekivanoj funkciji određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovnog sustava i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Prostornim planom je predviđena gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta i ulica u naselju te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca.

Prioritetnim se smatra gradnja zaobilaznice naselja Trilj.

6.1.2. Prikaz postojećih i planiranih prometnica (državnih, županijskih i lokalnih), izrađen je na osnovi Prostornog plana Županije splitsko dalmatinske.

6.1.3. **Postojeće dionice kategoriziranih cesta:**

- državne ceste

D60 dionica Košute-Trilj, Čaporice-Ugljane- Vinine-Budimir
D220 dionica Vedrine-Jabuka-Velić-Čačvina-Tijarica-Kamensko
D62 dionica Bisko

- županijske ceste
Ž 6148, Ž6124, Ž 6150, Ž 6151, Ž6082, Ž 6152
- lokalne ceste

Za sve planirane prometnice u kontaktu s građevinskim područjem i unutar građevinskog područja osigurani su koridori određenih širina (minimalno 10,0 m, a maksimalno 15,0 m) i ucrtani su na grafičkom prikazu "Građevinska područja" u mj. 1:5000.

- 6.1.4. Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javnom rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa u naselju I dr..

- 6.1.5. Unutar minimalnih koridora planiranih cesta nije dozvoljena gradnja drugih građevina do ishođenja lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orijentirana građevina). Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno zasnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni. U sklopu lokacijske dozvole obvezno treba biti rješenje površinske odvodnje radi spriječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

U zaštitnom pojasu javne ceste može se formirati neizgrađeni dio susjedne građevne čestice sa niskim zelenilom i ogradom, a na temelju posebnih uvjeta nadležne uprave za ceste.

- 6.1.6. U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti uvjete nadležne uprave za ceste.

Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svjetlog otvora najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne parcele najmanje 3,0 m.

- 6.1.7. Priklučenje na državne, županijske I ceste lokalnog značaja određuje se prema uvjetima nadležnih tijela ili planova užih područja.

Priključak i prilaz na ostale (nerazvrstane) ceste izvodi se na temelju prethodnog odbrenja tijela gradske uprave u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

- 6.1.8. Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozeljenjavanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje ceste u krajobraz.

Na javnim cestama autobusna stajališta mogu se graditi prema posebnim uvjetima nadležnih tijela.

- 6.1.9. Promet u mirovanju rješava se gradnjom garažnih ili parkirališnih prostora.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcije postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je osigurati parkirališta/garaže na građevnoj čestici. Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Namjena građevine	Broj mjesta na	Potreban broj mjesta
Industrija i skladišta	1 zaposleni	0,45
Uredski prostori	1000 m2 korisnog prostora	15
Trgovina	1000 m2 korisnog prostora	30
Banka, pošta, usluge	1000 m2 korisnog prostora	25
Ugostiteljstvo	1000 m2 korisnog prostora	45
Hoteli	1000 m2 korisnog prostora	25
Športske građevine	1 posjetitelj	0,20

Moguća je gradnja garaža i parkirališnih površina u svim zonama kao zasebnih građevina, na građevnim česticama koje svojim oblikom i veličinom ne udovoljavaju parametrima za gradnju stambenih i javnih građevina te nisu pod posebnim režimom zaštite (zaštitne zelene površine, prirodni ili kultivirani krajobraz, poljoprivredno zemljište i sl.) uz ispunjavanje slijedećih uvjeta:

- arhitektonsko oblikovanje garaže uklopiti u postojeći ambijent
- parkirališne površine popločati perforiranim betonskim elementima, a perforirane površine zatravniti
- izgradnjom se ne smije uništavati postojeće visokovrijedno zelenilo
- dio čestice koji ne služi planiranoj namjeni treba se urediti kao zelena površina
- za pristup ishoditi posebne uvjete nadležnih tijela
- maksimalna udaljenost građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m.

6.1.10. U sklopu gospodarskih (I1,I2) zona moguće je organizirati kamionski terminal, servise za vozila, prodavaonice auto dijelova, stanicu za tehnički pregled vozila i druge slične sadržaje.

6.2. Javne telekomunikacije

6.2.1. U dijelu koji se odnosi na izgradnju TK vodova i mreža za proširenje kapaciteta prvenstveno je potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore i težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanje zauzimanja prostora za ovu namjenu.

6.4.2. Sustav prijenosa se planira u cjelini kao digitalni prijenosni sustav.

Potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica. Bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju:

- izvan osobito vrijednih poljoprivrednih površina (I kategorija)
- na udaljenosti ne manjoj od 1000 m od građevinskog područja
- izvan zona stroge zaštite spomenika kulture.

6.2.2. Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim parcelama, odnosno izvođenje drugih instalacija.

Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovog Plana.

Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim parcelama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

- 6.2.3. Prostori za izgradnju poštanskih središta i ureda planirani su u područjima naselja (građevinska područja). Prioritetno je potrebno izvršiti rekonstrukciju prostora pošta u manjim naseljima.

6.3. Energetski sustav

6.3.1. Područjem grada Trilja prolaze trase slijedećih dalekovoda:

- 400 kV Mostar-Konjsko (ukupna dužina trase; 68,6 km)
- 2x220 kV Orlovac-Konjsko (ukupna dužina trase; 28,9 km)
- 110 kV HE Đale – Konjsko (ukupna dužina trase; 18,1 KM)

Sukladno Programu prostornog uređenja RH i Prostornom planu uređenja Splitsko dalmatinske županije na području grada Trilja planirane su trase dalekovoda:

- 2x400 kV zagvozđ – Konjsko
- 220 kV HE Đale- Kukuzovac

Povećanje vršnog opterećenja konzuma u perspektivi će zahtijevati rekonstrukciju trafostanice 35/10(20) kV "Trilj", odnosno u ovisnosti o dinamici prelaska sukladno razvojnim koncepcijama područnih distribucijskih mreža s generalnom orijentacijom na postupnu primjenu novog sustava distribucijskih napona i novih tehničko-tehnoloških rješenja pristupiti će izgradnji nove trafostanice 110/10(20) kV "Trilj", instalirane snage 2x20 MVA.

- 6.3.2. TS 10(20)/0,4 kV se postavljaju tako da je moguć kolni pristup barem jednom pročelju i da su uklopljene u okoliš. Ako se grade kao samostalne građevine obavezno je hortikulturno uređenje okoliša. Udaljenost transformatorske stanice od kolnika ceste iznosi najmanje 3,0 m a od susjedne međe najmanje 1,0 m.

Na području naselja Trilj, Košute i Vedrine obavezno je kabliranje elektroenergetske mreže. Kablovi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija.

6.3.3. Za nadzemne, postojeće i planirane dalekovode određuje se širina zaštitnih pojasa:

- DV VN 110 kV i više, 40 m
- DV SN 35 kV i niže, 25 m

U zaštitnim pojasi nadzemnih dalekovoda, izuzetno, je moguća rekonstrukcija i gradnja građevina uz obveznu prethodnu suglasnost nadležnog tijela elektroprivrede.

6.3.4. Planom su predviđene minimalne građevinske parcele za planirane trafostanice:

- za trafostanicu 110/35 (20)kV 3000 m²
- za trafostanicu 35/10 (20)kV 1000 m²
- za trafostanicu 10/04 kV površine 40 m²

- 6.3.5. Za svaku postojeću i novoplaniranu građevinu mora biti osiguran priključak na elektro mrežu. Elektro mreža projektira se i izvodi sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima.

Sve trafostanice, osim stupnih, trebaju biti izvedene na zasebnim građevinskim parcelama, ako nisu planirane u sklopu drugih građevina. Dimenzije su im definirane veličinom opreme i postrojenjem koja se u njih ugrađuju, a sukladno posebnim propisima.

Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup.

Svi podzemni elektro vodovi izvode se kroz prometnice, odnosno priključci za pojedine građevine kroz priključne kolne puteve.

Nadzemni vodovi izvode se paralelno s prometnicama, odnosno pristupnim putevima neposredno uz granice građevinskih parcela.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova (podzemnih i nadzemnih) kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevinskim parcelama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmještanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

- 6.3.6. Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice. Prilikom izvođenja javne rasvjete, rasvjetna tijela treba oblikovati sukladno građevinama na području kojih se javna rasvjeta izvodi.
- 6.3.7. Na području Grada Trilja je moguće korištenje i drugih, alternativnih izvora energije; sunčeve energije. U skladu sa Strategijom energetske razvitka R.Hrvatske, omogućava se i razvoj plinske mreže na gradskom području.

6.4. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

- 6.4.1. Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Najmanja udaljenost građevine do ruba parcele iznosi 2,0 m. Sve značajnije građevine u sustavu vodoopskrbe je potrebno osvijetliti.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje mreže.

- 6.4.2. Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Iznimno iz prethodnog stavka, vodoopskrba se na području izdvojenih zaseoka rješava prema mjesnim prilikama (kaptaze, gustirne, crpke i sl.).

Vodoopskrbna mreža, osim magistralne za koju je Plan definirao koridore, sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice.

Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne puteve do građevinskih parcela.

Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima i uvjetima kojima su regulirane.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim parcelama (dijagonalno i sl.) kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Odvodnja

- 6.4.3. Odvodnja otpadnih voda naselja Trilj će se rješavati zajedničkim kanalizacijskim sustavom na način da se otpadne vode središnjeg dijela naselja za koji već postoji kanalizacijska mreža, zajedno s otpadnim vodama iz novih dijelova prihvatiti obuhvatnim kolektorom i dovesti do uređaja za pročišćavanje.
- 6.4.4. Otpadne vode će se nakon obrade na uređaju za pročišćavanje s biološkim ili fizikalno kemijskim stupnjem pročišćavanja, ispuštati u Cetinu nizvodno od Trilja
- 6.4.5. Kanalizacijski sustav potrebno je izgraditi i za naselja Košute i Vedrine, te je potrebno ispitati tehničku i ekonomsku opravdanost građenja autonomnog sustava ili će se naselja priključiti na kanalizacijski sustav Trilja s ispustom u Cetinu.
- 6.4.6. Kanalizacija se u pravilu izvodi kroz prometnice, odnosno priključni spojevi građevina kroz pristupne puteve.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje kolektora i ostalih građevina u sustavu ukupne kanalizacijske mreže kojom bi se nepotrebno ulazilo na prostore građevina unutar drugih građevnih parcela, odnosno prostore namijenjene drugim građevinama, radi sprječavanja eventualnih naknadnih izmještanja uvjetovanih gradnjom tih građevina.

- 6.4.7. Na područjima gdje nema izgrađenih ili nisu projektirani kanalizacijski sustavi, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, do izgradnje sustava rješavat će se izgradnjom vlastitih sabirnih jama. Prilikom izgradnje sabirnih jama potrebno je:
- da jama bude izvedena kao nepropusna za okolni teren
 - da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice
 - da od susjedne građevne čestice bude udaljena minimalno 3,0 m
 - da joj se omogući kolni pristup radi čišćenja
- 6.4.8. Odvodnju otpadnih voda manjih naselja u okolici grada Trilja potrebno je rješavati nezavisno od rješavanja odvodnje otpadnih voda samog gradskog središta i prigradskih naselja. Eventualno spajanje na Triljski sustav ili zasebno rješavanje problema odvodnje otpadnih voda određivat će se na temelju preinvesticijskih analiza kojima će se dokazivati financijska isplativost pojedine varijante. Za razliku od tih područja gdje se odvodnja rješava priključivanjem građevina i naselja na kanalizacijski sustav i odvodnja istih na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja, odvodnja izdvojenih naselja može se riješiti, u ovisnosti o veličini naselja, na dva načina:
- izgradnjom zasebnih sabirnih vodonepropusnih jama iz kojih bi se cjelokupni sadržaj praznio putem cisterni i odvezio na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja
 - izgradnjom manjih mjesnih kanalizacijskih sustava s kontroliranom odvodnjom, pročišćavanjem u biološkim uređajima manjeg kapaciteta (kompaktna postrojenja) i upuštanjem u podzemlje. Stupanj pročišćavanja otpadnih voda propisao bi se za svako naselje s obzirom na položaj istog u odnosu na zone sanitarne zaštite.

Način pročišćavanja, tip uređaja za pročišćavanje, kapacitet i način upuštanja rješavat će se u okviru idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda naselja predmetnog područja.

- 6.4.9. Odvodnja oborinskih voda promatra se u odvojenom sustavu i u ovisnosti o položaju naselja, veličini naselja (slivnoj površini) i broju stanovnika. Sve oborinske vode koje mogu biti zauljene potrebno je prije dispozicije pročititi u separatoru ulja i masti.

Odvodnja otpadnih voda izdvojenih radnih zona planira se riješiti razdjelnim sustavom čime bi se zasebno tretirale oborinske i fekalne/otpadne vode.

Odvodnja oborinskih voda s takvih područja rješava se na način da se čiste oborinske vode s krovova poslovnih građevina mogu odmah upustiti u teren dok se oborinske vode s prometnica, parkirališta i manipulativnih površina moraju pročititi u separatoru ulja i masti prije konačne dispozicije.

Odvodnja fekalnih i "tehnoloških" voda planira se riješiti izgradnjom sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda. Do izgradnje takvih sustava odvodnju otpadnih voda potrebno je riješiti izgradnjom vodonepropusnih sabirnih jama, čiji će se cjelokupni sadržaj prazniti cisternama i odvoziti na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja. Dužnost svakog investitora je da svoje otpadne vode prije spoja na sabirnu jamu ili kanalizacijski sustav, pročisti do nivoa gradskih otpadnih voda.

Način pročišćavanja, tip uređaja za pročišćavanje, kapacitet i način upuštanja rješavat će se u okviru idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda pojedine radne zone.

- 6.4.10. **Groblja** se nalaze u sklopu naselja i izvan naselja. Groblja je moguće širiti prema posebnim propisima i lokalnim prilikama. Oko groblja je potrebno osigurati zelene tampone minimalne širine 10,0 m.

Postojeće groblje u naselju Trilj potrebno je urediti i konzervirati, ne graditi nove grobnice, uz obvezno osiguranje zelenog tampona prema okolnim građevinama čija će širina biti prilagođena prilikama na terenu.

Uređenje voda i vodotoka

Navodnjavanje

- 6.4.11. Na cijelom području sinjskog polja potrebno je rekonstruirati obaloutvrde i lateralni natapni kanal, sanirati natapne mreže, te nastaviti radove na kanalskoj distribucijskoj mreži za navodnjavanje.

Melioracijska odvodnja

- 6.4.12. Melioracijski radovi na području Grada Trilja se usmjeravaju na sanaciju i unapređenje postojećeg sustava na melioracijskom području Sinjskog polja.

Obrana od poplava

- 6.4.13. Na rijeci Cetini čije su obale ugrožene erozijom potrebni su regulacijski radova.

7. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

7.1. Prirodne vrijednosti

- 7.1.1. Evidentirani, posebno vrijedni prirodni predjeli koje je potrebno zaštititi u smislu Zakona o zaštiti prirode, su:

- a) **kanjon Cetine, zaštićeni krajolik** čiji se dio nalazi na području Grada Trilja. Planom područja posebnih obilježja će se pobliže urediti zaštita, unapređenje i korištenje tog prostora. potrebno ne narušavati izgradnjom I sačuvati u prirodnom obliku čiji se dio nalazi na području Grada Trilja. Planom područja posebnih obilježja će se pobliže urediti zaštita, unapređenje i

korištenje tog prostora. U ovom trenutku prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićen je jedino kanjon Cetine koji obuhvaća posljednjih nekoliko kilometara toka rijeke do ušća. Kanjin je značaj geomorfološki fenomen, a ima i veliku krajobraznu vrijednost. Kategorija zaštite (zaštićeni krajolik) razmjerno je liberalna, te dopušta razmjerno širok dijapazon ljudskog djelovanja. Tu postoji mogućnost održivog turističkog i rekreacijskog korištenja, ugostiteljske djelatnosti, tradicijske poljoprivrede, gdje to dopušta teren, a i postojeće prometnice uklapaju se u uvjete zaštite. Granicama zaštite (prijedlog) uglavnom su izbjegnuta naselja, a izgradnja u većoj mjeri ne bi mogla biti dopuštena. U budućem upravljanju ovim područjem ne bi trebalo dolaziti do značajnijih konflikata i sukoba interesa

- b) **Spomenik prirode, izvorište Grab, prirodno vrelo**, potencijalno za vodoopskrbu, potrebno ga je zaštititi i omogućiti rekreacijske aktivnosti. , potencijalno za vodoopskrbu, potrebno ga je zaštititi i omogućiti rekreacijske aktivnosti, kao područje od veće prirodoslovne vrijednosti. Lokalitet ima krajobraznu vrijednost koja je dopunjena primjerima pučke arhitekture – mlinicama. Pošto je pritok Cetine Grab geološki i krajobrazno zanimljiv i vrijedan trebalo bi ga zaštititi u kategoriji zaštićenog krajolika.

7.2. **Kulturno povijesna baština**

- 7.2.1. Urbana cjelina na području obuhvata Prostornog plana općine Trilj je grad Trilj.
Mjere zaštite i odredbe za provedbu:
- sanacija i održavanje u povijesnom kontinuitetu očuvane urbane matrice, mjerila i slike naselja, povijesne graditeljske strukture, posebno vrijednih objekata , te postojeće i očuvane povijesne parcelacije;
 - sanacija i održavanje svake zgrade koja je sačuvala izvorna graditeljska obilježja;
 - restauracija svake zgrade koja je neprimjerenim zahvatima većim dijelom ili potpuno izgubila obilježja kulturnog dobra;
 - održavanje i uređenje neizgrađenih površina i pripadajuće urbane opreme, vodeći računa o njezinim autentičnim elementima, kao što su javna rasvjeta, hortikultura rješenja, uređivanje parcela te predvrtova;
 - spriječavanje nadogradnje ili dogradnje pojedinih zgrada ili pak neprimjerenih adaptacija kojima se bitno mijenja izvorna arhitektonska zamisao;
 - očuvanje karakterističnih rješenja krovova i spriječavanje bitnih promjena gabarita i oblikovanja, budući da su dio autentičnog arhitektonskog rješenja i mjerodavni kao peta fasada u karakterističnoj slici naselja;
 - nije dopuštena ugradnja graditeljskih elemenata i opreme koja nije u skladu s autentičnim elementima gradnje;
- 7.2.2. Zaštita ruralnih cjelina temelji se na očuvanju povijesne matrice naselja, njegove prostorne organizacije. smještaja u prirodnom okolišu, kao i na očuvanju tradicijske građevne strukture, upotrebe tradicijskih materijala i karakteristične slike naselja.
- Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara ruralnih cjelina:
- uvjetima uređenja i korištenja prostora potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja, a izgradnju u neizgrađenim dijelovima jezgre realizirati intrpolacijama na načelima tipološke rekonstrukcije. Pod tipološkom rekonstrukcijom podrazumijeva se izgradnja koja je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom usklađena s postojećim ikolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tijekove unutar povijesne jezgre.
 - posebno je potrebno očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih jezgri s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama unutar povijesnih jezgri.

-ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalnog povezivanja u veće prostorne sklopove što bi moglo dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina, slike naselja, njegone matrice i karakterističnog mjerila.

- zaštita reljefa i specifičnih osobina pripadajućeg krajobraza
- uređivanje vanjskih ploha objekata unutar povijesnih ruralnih cjelina mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala.
- njegovanje i afirmiranje sadnje autohtonih pejzažnih vrsta.
- zaštita i sanacija vodotoka i karakterističnih krajobraznih obilježja u sastavu naselja ili njihovoj blizini, te sprečavanje zagađivanja i degradacije njihovog prirodnog toka.
- održavanje karakteristične topografske forme i prostorne organizacije naselja.
- očuvanje prostornih detalja unutar naselja.
- spriječavanje unošenja stranih oblikovnih i građevinskih elemenata i njegovanje tradicijskog načina oblikovanja i građenja.
- ograničavanje širenja naselja i zadržavanje zelenih prirodnih cezura među naseljima kako bi se zadržala njihova samosvojnost i povijesni identitet.

7.2.3. Na područjima kojima se Prostornim planom grada Trilja predviđa izgradnja objekata unutar arheoloških zona, obvezuje se nositelj zahvata da osigura arheološko rekognosciranje prostora prije početka bilo kakvih radova te sukladno rezultatima rekognosciranja, zaštitna arheološka istraživanja. U slučaju prezentacije arheoloških nalaza *in situ* potrebno je izraditi detaljniji prostorni plan koji će definirati odnose između prezentiranih nalaza i predviđenih izgradnji.

7.2.4. Opći uvjeti zaštite i očuvanja područja etnološke baštine su:

- područja etnološke baštine uređuju se revitaliziranjem tradicijske mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije.
- očuvanje etnoloških vrijednosti neposredno je vezano uz očuvanje vitaliteta naselja, te je potrebno kroz djelovanje ustanova, zaklada ili fundacija promovirati tradicijske elemente u kulturnom stvaralaštvu stanovnika etnoloških područja, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam na seoskim domaćinstvima).
- unutar područja etnološke baštine mogu biti uključena naselja morfološke, tipološke, strukturalne ili funkcionalne osobine tradicijskog uređenja ruralnog prostora. Unutar područja etnološke baštine potrebno je uspostaviti posebne mehanizme nadzora građenja van građevinskih područja ili zona izgradnje u agrarnim područjima, te usmjeravati izgradnju objekata unutar područja tradicijske izgradnje ruralnih naselja.
- unutar područja etnološke baštine, svi zahvati na postojećim objektima kao i nova izgradnja mogu se izvoditi isključivo prema uvjetima za korištenje i uređenje prostora u važećim prostorno planskim dokumentima u koje trebaju biti ugrađeni ovdje izneseni opći uvjeti zaštite, a što se utvrđuje prethodnom suglasnošću na donošenje dokumenata prostornog uređenja.
- propisuje se mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti –inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine.

Preporuča se formiranje etnoparka na jednoj od očuvanih lokacija unutar područja etnološke baštine.

7.2.5. Zaštićena pojedinačna kulturna dobra (registrirana i preventivno zaštićena), bez obzira na stupanj zaštite područja ili naselja u kojem se nalaze:

- svi zahvati trebaju omogućiti očuvanje, sanaciju i obnovu izvornih arhitektonskih i tipoloških karakteristika, te parcele, u pravilu uz očuvanje izvorne namjene;
- eventualna nova namjena mora se prilagoditi očuvanoj građevnoj strukturi;
- sanacija i obnova svake zgrade mora se provoditi sukladno izvornom arhitektonsko-oblikovnom konceptu, uz očuvanje pripadajućih parcela, odnosno posjeda s kojima čine kvalitetnu cjelinu;
- nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter, bilo da se radi o rekonstrukciji, nadogradnji, prooblikovanju ili prenamjeni u sadržaje koji nisu

primjereni karakteru objekta odnosno karakteru šireg okoliša, kao niti preparcelacija;

-nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata i materijala koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru objekta (PVC ili metalna stolarija, pokrov neprimjerenim crijepom i sl), osim iznimno na onim građevinama u potezima ulica gdje su prizemlja javne namjene (lokali), a prema uvjetima izdanim od nadležnog konzervatorskog tijela.

-nije dopušteno uklanjanje objekta u svrhu gradnje zamjenskih, osim iznimno pod uvjetima propisanim člankom 64. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

-za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara. (Članak 60, 61, 62, 63., Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/ 99.)

Građevinski sklopovi koji su zaštićeni kao pojedinačno kulturno dobro uređuju se isključivo temeljem detaljne planske dokumentacije i projekta, kojima prehode posebni uvjeti i prethodno odobrenje.

Sakralni i civilni građevni sklopovi mogu mijenjati namjenu (metoda revitalizacije) tek temeljem izvršene konzervacije koja može uključivati metodu anastilozije, restauracije i tipološke rekonstrukcije ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

- 7.2.6. Registrirana kulturna dobra na području grada Trilja prikazana su na karti «Uvjeti korištenja-Područja posebnih uvjeta korištenja» u mj. 1;25000.

Režimi zaštite utvrđeni su posebnim elaboratom izrađenim od strane Ministarstva kulture - Konzervatorskog odjela iz Splita, koji čini sastavni dio prostornog plana.

7.3. Područja posebnih ograničenja u prostoru

- 7.3.1. Područja posebnih ograničenja u prostoru odnose na slijedeće površine i zone:

- osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz
- osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz
- točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza
- područje pojačane erozije (klizišta)
- vodozaštitnodručje
- vodotok I i II kategorije

- 7.3.2. **Prirodni krajobraz;**

Kanjon Cetine - potrebno ne narušavati izgradnjom I sačuvati u prirodnom obliku

- 7.3.3. **Kultivirani krajolik Sinjskog polja** koji uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja, potrebno ga je sačuvati od izgradnje jer zahtjeva trajnu rekultivaciju i ozelenjavanje.

Novi kvalitet potrebno je pridati krajoliku koji je u namjeni površina označen kao rekreacijska zona (golf), na način da se kultivira ozelenjavanjem, te uredi i reguliraju vodene površine (meandri rijeke) na način da bi mogle biti pogodne za šport i rekreaciju.

- 7.3.4. Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza označavaju istaknute točke u prostoru. Na takvim mjestima moguće je podizati građevine propisane točkom 3.3.7. ovih odredbi.

- 7.3.5. Državna i županijska lovišta su određena prema lovnogospodarskim osnovama i izdanim koncesijama.

- 7.3.6. Zone sanitarne zaštite predstavljaju ograničenje u korištenju prostora na način da se u okviru utvrđenih zona (I i II) može graditi poštivajući odredbe Odluke o zaštiti zona sanitarne zaštite izvorišta.

- 7.3.7. Rijeka Cetina mora zadržati karakteristike vodotoka II kategorije, a svi njeni pritoci karakteristike vodotoka I kategorije.

7.4. Mjere uređenja zemljišta

- 7.4.1. Mjere uređenja zemljišta odnose se na očuvanje i unapređenje krajobraznih vrijednosti prostora tj. na područja koja zahtijevaju:
- hidromelioraciju
 - oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore
- 7.4.4. **Oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore** odnosi se na područja velikih infrastrukturnih zahvata; gradnju auto i brzih cesta, vodoopskrbnih sustava, komunalnog deponija. U svrhu spriječavanja degradacije krajobraza, neophodna sanacija, rekultivacija ili ozelenjavanje zemljišta uz infrastrukturne koridore, ovisno o terenu na kojem se trase polažu.

7.5. Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja (sanacija)

- 7.5.1. Područja pod utjecajem erozije potrebno je pošumljavati.
- 7.5.2. Upotrebom pesticida posebno je ugroženo tlo u Sinjskom polju, gdje bi intenziviranje poljoprivredne proizvodnje moglo dovesti do nekontrolirane upotrebe. Stoga je upotrebu pesticida potrebno ograničiti i kontrolirati.
- 7.5.3. Posebno je ugroženo bukom područje uz državnu cestu u središtu Trilja, pa je neohodna gradnja obilaznice.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

- 8.1. Grad Trilj nema riješen problem postupanja s otpadom. Postojeće odlagalište na području Kukuzovca je neuređeno i ima privremeni karakter. Sukladno postojećoj zakonskoj regulativi potrebno ga je sanirati te ga nakon sanacije odmah zatvoriti i napustiti.
- 8.2. Sustav deponiranja otpada i postupanja s otpadom rješava se cjelovito za područje Županije I temelji se na Programu postupanja s otpadom Splitsko-dalmatinske županije koji je donijela Županijska skupština na 29. sjednici održanoj 28. lipnja 2000. (Sl. Gl. ŽSD br. 72/00). Do konačne realizacije sustava, postupanja s otpadom tj. Realizacije Centra za gospodarenje otpadom (CZGO) kojim se u cijelosti udovoljava svim aspektima zaštite okoliša te racionalno i gospodarski koristi otpad, postupno se vrši sanacija postojećih deponija (Kukuzovac).
- 8.3. U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:
- Potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste
 - Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi i "Studiji o zbrinjavanju komunalnog otpada na području Splitsko-dalmatinske županije",
 - Mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom provoditi sukladno Pravilniku o uvjetima za postupanje s otpadom.

9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

9.1. **Mjere zaštite tla**

9.1.1. Za područje Grada Trilja, u cilju zaštite tla od zagađenja, potrebno je djelovati preventivno kako se, zbog građenja i razvitka, ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće tla:

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative.
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo,
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša,
- smanjiti unos pesticida u tlo te smanjiti globalni proces humizacije tla,
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- Izgradnju urbanih cjelina, industrijske objekte, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla.

9.2. **Zaštita voda**

9.2.1. Zaštita voda od onečišćivanja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene. Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće vode i izvorima onečišćavanja, sprečavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenja voda i stanje okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

9.2.2. Izvori pitke vode su kraškog karaktera sa prihranjivanjem iz užeg i šireg zaleđa s brzom cirkulacijom kroz podzemlje te je potrebna posebna zaštita izvorišta i ukupnog sljeva. Izvorska voda je bakteriološki neispravna i zahtjeva obveznu dezinfekciju prije isporuke u vodoopskrbni sustav do potrošača.

Potrebna je zaštita zone izvorišta Grab te utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Za područje krša, kao priljevno područje (od podzemne vododjelnice do izvorišta), veličina i granice zona sanitarne zaštite te režim zaštite određuje se na temelju posebnih hidrogeoloških i hidroloških istraživanja kao i popisom mogućih zagađivača i procjenom opasnosti za zagađenje i izdašnost izvora.

9.2.3. U skladu sa zakonskim odredbama propisuju se mjere zaštite voda:

- Kontrola (monitoring) kakvoće voda,
- Zaštita od štetnog djelovanja voda,
- Uklanjati izvore ili uzroke onečišćavanja voda, sprečavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastanka,
- Spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećem izvorištu za opskrbu vodom
- U skladu s zakonskom regulativom djelovati na poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

9.2.4. Na području grada Trilja slivno područje izvorišta vode za piće dijeli se na slijedeće zone sanitarne zaštite:

I. zona	zona strogog režima
II. zona	zona strogog ograničenja
III. zona	zona ograničenja i
IV. zona	zona šire zaštite

Načini i mogućnosti uređenja i zaštite navedenih zona propisani su posebnim pravilnicima i člankom 225. Odluke o donošenju Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije (Sl. Gl. Br 1/03).

9.3. Mjere zaštite zraka

9.3.1. Predlažu se slijedeće mjere:

- Stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka.
- U cilju toga potrebno je djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka.
- Za područje grada Trilja potrebno je prema Zakonu o zaštiti zraka uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav,
- Redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini,
- Zabranjuje se proizvodnja tvari koje oštećuju ozonski omotač prema Uredbi o tvarima koje oštećuju ozonski omotač.

9.4. Mjere zaštite od buke

9.4.1. Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:

- Sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave,
- Za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke za područje Grada Trilja
- Razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš, razdvajanjem pješačkih i glavnih kolnih prometnih tokova, rješavanjem prometa u mirovanju, izgradnja obilaznice
- Razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- Razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

9.5. Mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta

9.5.1. Prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićeni su posebni dijelovi prirode. Takvi dijelovi prirode imaju osobitu zaštitu. Kako bi se takvi dijelovi prirode mogli štiti potrebno je izraditi mjere zaštite koje ovisno o stupnju zaštite donosi nadležno tijelo uprave. Mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta na temelju Zakona o zaštiti prirode su:

- Zabranjuje se branje biljaka i njihovih dijelova prema Crvenom popisu biljnih i životinjskih svojti Republike Hrvatske i u skladu s posebnim propisima,
- Zabranjuje se rastjerivanje, hvatanje, držanje i ubijanje životinjskih svojti prema Crvenom popisu biljnih i životinjskih svojti Republike Hrvatske i u skladu s posebnim propisima,
- Korištenje biljnih i životinjskih svojti dozvoljeno je samo za znanstveno-istraživačke svrhe uz prethodno pribavljeno dopuštenje Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša,
- Na područjima gdje se nalaze visokovrijedne biljne svojte potrebno ih je zaštititi sukladno zakonskoj regulativi te ih uklanjati samo uz suglasnost tijela nadležnog za zaštitu prirode.

9.6. Mjere zaštite od požara i mjere sklanjanja stanovništva

9.6.1. Temeljne organizacijske postrojbe za zaštitu od požara su profesionalne postrojbe MUP-a i DVD koja organiziraju jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine).

Potrebno je donijeti Plan zaštite od požara za grad Trilj u skladu s posebnim propisima kojima se propisuju konkretne mjere zaštite od požara.

- 9.6.2. Grad Trilj je dužan na svome teritoriju osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara. Obzirom da naselja Grada Trilja imaju manje od 2000 stanovnika za njih nije obvezna gradnja skloništa nego zaklona. Zbog pograničnog položaja Grada, potrebna je detaljnija procjena ugroženosti i manjih naselja o čemu ovisi da li će se utvrditi obveza gradnje skloništa za ljude i materijalna dobra.
- 9.6.3. Detaljniji uvjeti za gradnju skloništa odredit će se urbanističkim planom uređenja naselja Trilj, Košute I Vedrine.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

- 10.1. Provođenje i razrada Prostornog plana odvijat će se kao kontinuirani proces u skladu s ovim odredbama i drugim dokumentima prostornog uređenja koji će se donositi na temelju Prostornog plana te programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji se donose temeljem Zakona za dvogodišnje razdoblje.

Obveza izrade prostornih planova

- 10.2. **Urbanističkim planom uređenja (UPU)** obuhvatilo bi se **šire područje gradskog naselja Trilj, uključujući I dijelove naselja Košute I Vedrine**, jer je jedino cjelovitim sagledavanjem uređenja područja moguće njegovo urbanističko osmišljavanje I opremanje naseljskom prometnom I komunalnom infrastrukturom.

Do izrade UPU-a moguća je interpolacija novih građevina u pretežito izgrađenim područjima naselja prikazanih u "Granicama građevinskih područja u mj. 1:5000, te gradnja novih stambenih I višestambenih, višestambeno-poslovnih građevina ako imaju riješen pristup sukladno odredbama ovog Plana I ako ih je moguće opremiti komunalnom infrastrukturom.

UPU-om se detaljnije strukturira gradski prostor, određuju uvjeti za razgraničavanje javnih i drugih namjena te ostali uvjeti u skladu sa zakonskim odredbama.

- 10.3. Planom je utvrđena obveza izrade Urbanističkih planova uređenja za zone gospodarske, poslovne I športsko rekreacijske namjene.

Do izrade planova iz prethodnog stavka moguća je samo rekonstrukcija postojećih građevina sukladno odredbama ovog Plana.

Granice obuhvata obveznih urbanističkih planova uređenja izdvojenih zona ucrtane su na grafičkom prikazu br. 3.3. u mj. 1:25000.

- 10.4. Izrada detaljnih planova uređenja obvezna je za gradnju društvenih sadržaja te prometno i komunalno neopremljena građevinska područja naselja minimalnog obuhvata 1,0 ha.

- 10.5. Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitet okoliš, predviđeno je provođenje postupka **procjene utjecaja na okoliš** u skladu sa posebnim propisima I grafičkim prikazom 3.3. "Uvjeti korištenja- Područja primjene posebnih mjera uređenja I zaštite":

Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

10.6. Planom se određuje rekonstrukcija postojećih stambenih, gospodarskih, poslovnih građevina i građevina društvenih djelatnosti čija je namjena suprotna planiranoj namjeni ili kada su u skladu s namjenom prostora, a propisana je obveza izrade planova užih područja.

Planom se određuje rekonstrukcija iz prethodnog stavka u cilju poboljšanja uvjeta stanovanja i rada.

Planom se određuje da je rekonstrukcija moguća na zemljištu, čije se uređenje, odnosno priprema za izgradnju ne utvrđuje kao aktivnost u tekućem Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru grada Trilja.

Planom se određuje da rekonstrukcija stambenih građevina u cilju poboljšanja uvjeta stanovanja iz stavka 2. ovog članka podrazumjeva:

- izmjenu ili sanaciju krovišta, bez promjene vanjskog oblika. Izuzetno, omogućava se podizanje nadozida visine 1,8 m, uz zadržavanje nagiba kose krovne plohe samo ukoliko građevina ne prelazi maksimalno dozvoljenu visinu za nisku stambenu građevinu,
- izmjenu ili sanaciju drugih konstruktivnih dijelova građevine, bez promjene vanjskog oblika građevine,
- dogradnju sanitarnih prostorija, do 12 m²,
- dogradnju pomoćnih prostorija (kotlovnica, spremište ogrijeva i sl.), do 10 m².

Planom se određuje da je uz stambenu građevinu moguća dogradnja jedne garaže maksimalne tlocrtno površine 25 m² i visine 3,0 m.

Planom se određuje da rekonstrukcija gospodarskih i poslovnih građevina, te građevina javnih i društvenih djelatnosti moguća samo jednokratno i obuhvaća najviše:

- izmjenu ili sanaciju konstruktivnih dijelova građevine uz moguće povećanje horizontalnog i vertikalnog gabarita građevine do najviše 5%,
- dogradnju garaže i pomoćnog prostora do najviše 50 m².

Ostale mjere provedbe plana

10.7. Planom se određuje da se građevine izgrađene do trenutka donošenja Prostornog plana uređenja grada Trilja bez građevne dozvole, a izvan obuhvata urbanističkog plana uređenja, koje su sukladne namjeni utvrđenoj ovim Planom a ne udovoljavaju odredbama ovog Plana, zadržavaju u prostoru ukoliko ispunjavaju slijedeće uvjete:

- visina građevina mora biti usklađena sa visinom za pojedine vrste građevina propisane odredbama ovog Plana
- minimalna udaljenost građevine od granice građevne čestice je 3,0 m, što se odnosi i na udaljenost od pristupne prometnice
- građevina mora imati neposredan kolni ili pješački pristup sukladno odredbi 3.2.6. ovog Plana

10.8. Planom se određuje da će se za građevine izgrađene bez građevinske dozvole do trenutka donošenja Prostornog plana uređenja grada Trilja u okviru obuhvata urbanističkih planova uređenja, precizniji uvjeti o zadržavanju u prostoru propisati tim planovima.